

(12)

BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2016 01008**

(22) Data de depozit: **14/12/2016**

(45) Data publicării mențiunii acordării brevetului: **30/08/2021** BOPI nr. **8/2021**

(41) Data publicării cererii:
29/06/2018 BOPI nr. **6/2018**

(73) Titular:
• **INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE ȘI DEZVOLTARE PENTRU FIZICA LASERILOR, PLASMEI ȘI RADIAȚIEI (INFLPR), STR. ATOMIȘTILOR NR. 409, MĂGURELE, IF, RO;**
• **SITEX 45 S.R.L., STR. GHICA TEI NR.114, SECTOR 2, BUCUREȘTI, B, RO**

(72) Inventatori:
• **SAVA BOGDAN ALEXANDRU, STR. VEDEA NR. 6, BL. 86AB, SC. B, ET. 3, AP. 50, SECTOR 5, BUCUREȘTI, B, RO;**
• **BOROICA LUCICA, STR. POȘTAȘULUI NR. 6, BL. 9, SC. 1, AP. 29, SECTOR 3, BUCUREȘTI, B, RO;**

• **MIHAIL ELISA, ALEEA STĂNILĂ NR. 4, BL. H11, SC. 1, ET. 2, AP. 11, SECTOR 3, BUCUREȘTI, B, RO;**
• **ULIERU DUMITRU, BD. GHICA TEI NR.114, BL.40, AP.2, SECTOR 2, BUCUREȘTI, B, RO;**
• **CRACIUN DOINA, CALEA FLOREASCA NR. 208A, SECTOR 1, BUCUREȘTI, B, RO**

(56) Documente din stadiul tehnicii:
TRANSNATIONAL CALL 2012, PROIECT "NEW DOPED BORO-PHOSPHATE VITREOUS MATERIALS, AS NANO-POWDERS AND STRUCTURED THIN FILMS, WITH HIGH OPTICAL AND MAGNETIC PROPERTIES, FOR PHOTONICS MAGPHOGLAS, 2016; RO 113137 B1

(54) **STICLE BORO-FOSFATICE CU PROPRIETĂȚI MAGNETO-OPTICE ȘI PROCEDEU DE OBȚINERE A ACESTORA**

RO 132655 B1

1 Prezenta invenție se referă la sticle boro-fosfatice cu proprietăți magneto-optice și la
un procedeu de obținere a acestora.

3 Cererea de brevet "*Glass for Faraday rotator element*"/**US 3971723 A** se referă la
o sticlă boro-silicatică, utilizată ca element al unui rotator Faraday, constând în principal din
5 (% molare): 10...30 Tb_2O_3 , 10...30 Al_2O_3 și 30...80 $SiO_2 + B_2O_3$, cu condiția ca $SiO_2 \geq 15$ și
 $B_2O_3 \geq 10$, plus componente opționale 0...5 ZrO_2 , 0...1 Sb_2O_3 , 0...1 As_2O_3 , și 0...2 AlF_3 . Sticla
7 are o constantă Verdet mare și o absorbție redusă a luminii în regiunile cu lungime de undă
vizibile și infraroșu.

9 Cererea de brevet "*Faraday rotation glasses*"/**US 3935020 A**, se referă la sticle boro-
silicaticice pentru rotatori Faraday care prezintă o constantă ridicată Verdet și susceptibilitate
11 joasă și sunt obținute prin introducerea unei cantități ridicate de oxizi de pământuri rare într-o
sticlă boratică de bază. Sticlele pot fi topite pe scară largă în condiții standard. Sticlele au
13 următoarea compoziție, în procente gravimetrice: 0...12 SiO_2 , 10...42 B_2O_3 , 0...1 oxizi alca-
lino-pământoși, 25...57 un oxid de pământuri rare, 8...24 oxizi alcalini, 1...7 ZrO_2 , 0...7 WO_3 ,
15 0...2 Al_2O_3 și 0...0,5 agent de afinare, unde oxidul alcalino-pământos este selectat dintre
 CaO , BaO , ZnO , și combinații ale acestora, oxidul de pământuri rare este Tb_4O_7 sau com-
17 binația de Tb_4O_7 și La_2O_3 , Tb_4O_7 fiind prezent într-o cantitate de 20...45 procente gravi-
metrice, iar oxidul de metal alcalin este selectat din grupul constând din Na_2O , K_2O și
19 combinații ale acestora.

21 Documentul de brevet CN 1342617A "*Faraday-rotation phosphate glass with low
non-linear refractivity*" se referă la o sticlă fosfatică pentru rotator Faraday cu o refractivitate
nelineară scăzută și conținut ridicat de Tb^{3+} care conține 17...26% Tb_2O_3 , 70...80% P_2O_5 ,
23 0...6% Al_2O_3 , 0...6% B_2O_3 , 0...6% SiO_2 , 0...6% Na_2O plus K_2O , 0...6% BaO , 0,1...0,8% Sb_2O_3 ,
sau 0,1...0,8% As_2O_3 , sau 0,1...0,8% Sb_2O_3 plus As_2O_3 . Avantajele sunt constanta Verdet
25 înaltă, refractivitate nelineară scăzută, transparență înaltă în vizibil sau în regiunea infraroșu
apropiat și stabilitate destul de bună.

27 În documentul de brevet US 20020041750 "*Rare earth element-doped, Bi-Sb-Al-Si
glass and its use in optical amplifiers*" se prezintă o sticlă dopată cu elemente pământuri
29 rare, din sistemul $Bi_2O_3-Sb_2O_3-Al_2O_3-SiO_2$, conținând 1...50% molare de Bi_2O_3 , care este
mai ușor de încorporat decât fluorul. Sticla poate fi fabricată utilizând tehnica standard de
31 topire a amestecului de materii prime. Compoziția sticlei este: 1...60% molare Sb_2O_3 ; 0...60%
molare Bi_2O_3 ; 0...20% molare Al_2O_3 ; 20...90% molare SiO_2 ; și 0...4% molare Er_2O_3 .

33 Cererea de brevet "*Preparation method of bismuth-containing paramagnetic Faraday
optical rotation glass*", **CN 102627404 A** descrie metoda de preparare a unui rotator
35 paramagnetic Faraday vitros. Metoda de preparare prevede amestecarea uniformă a Er_2O_3 ,
 Bi_2O_3 , B_2O_3 , Al_2O_3 , SiO_2 , Sb_2O_3 și ZrO_2 pentru obținerea șarjei, topire la 1200...1400°C, timp
37 de 3 h, turnarea topiturii într-o matriță de grafit, recoacerea la 550°C, timp de 3 h și răcirea
la temperatura camerei pentru obținerea rotatorului Faraday. Domeniul de formare a sticlei
39 este extins și temperatura de topire redusă. Compoziția este în % molare 5...35 Er_2O_3 ,
10...38 Bi_2O_3 , 5...40 B_2O_3 , 15...45 Al_2O_3 , 0...5 SiO_2 , 0...1 Sb_2O_3 și 0...1 ZrO_2 .

41 Cererea de brevet "*Paramagnetic Faraday rotator glass and preparation method
thereof*"/**CN 103708726 A** prezintă o sticlă pentru rotator paramagnetic Faraday de
43 compoziție: 20...25% molare SiC , 35...42% molare Tb_2O_3 , 18...20% molare Al_2O_3 , 16...21%
molare B_2O_3 , 1...5% molare P_2O_5 și metoda de preparare a acesteia. Metoda de preparare
45 cuprinde următorii pași: amestecarea uniformă a heptoxidului de tetraterbiu, acid boric, oxid
de aluminiu, fosfat diacid de amoniu, oxid de stibiu, și carbura de siliciu pentru a se obține
47 amestecul de materii prime, și apoi topirea lui la temperatură înaltă în aer, și în final, turnarea
topiturii vitroase în matrița de oțel inoxidabil, și recoacere îngrijită, astfel să se obțină sticla

RO 132655 B1

paramagnetică pentru rotatorul Faraday. Metoda de preparare are avantajul că prin caracteristicile de oxido-reducere ale amestecului de materii prime, valența joasă a ionilor de pământuri rare din sticlă este asigurată, creuzetul de platină asigură protecția la coroziune, și se previne înglobarea ionilor de platină în sticlă. Calitatea optică a sticlei paramagnetice pentru rotatorul Faraday este îmbunătățită iar tehnologia de obținere este îmbunătățită și simplificată. Sticla paramagnetică pentru rotatorul Faraday astfel preparată, are conținut înalt în pământuri rare, valența joasă, constanta Verdet înaltă, transmisie înaltă în domeniul vizibil, tehnologie de preparare simplă și aplicabilă industrial.

Problema tehnică pe care o rezolvă invenția constă în obținerea de sticle boro-fosfatice care au rezistență mecanică, termică și chimică îmbunătățită precum și proprietăți magneto-optice de înaltă calitate.

Sticlele silicatiche cu proprietăți magneto-optice se topesc la temperaturi înalte și au proprietăți magneto-optice mai scăzute decât cele ale sticlelor fosfatice. Sticlele fosfatice cu proprietăți magneto-optice se topesc la temperaturi mai joase dar au rezistență chimică și mecanică redusă.

Sticlele boro-fosfatice dopate înlătură dezavantajele de mai sus prin aceea că, conțin oxizi formatori de rețea vitroasă: 5...20% oxid de bor - B_2O_3 și 14...75% molar oxid de fosfor - P_2O_5 , precum și modificatori de rețea vitroasă: oxid de litiu - Li_2O , în proporție de 2...15%, stabilizatori chimici, termici și mecanici: oxid de aluminiu - Al_2O_3 , 2...20% și oxid de zinc - ZnO 2...20%, împreună cu oxizi care induc proprietățile magneto-optice, în procente de 3...75%, dintre următorii oxizi, introduși singuri sau în perechi: ai metalelor tranziționale: oxid de cobalt CoO , oxid de fier FeO , Fe_2O_3 , Fe_3O_4 , oxid de vanadiu V_2O_3 , oxid de zirconiu, ZrO_2 , oxid de niobiu, Nb_2O_3 , oxid de molibden, MoO_2 , oxid de wolfram, WO_3 , ai metalelor post-tranziționale: oxid de staniu, Sn_2O_3 , oxid de stibiu, Sb_2O_3 , oxid de plumb PbO , oxid de bismut, Bi_2O_3 , ai pământurilor rare: Tb_2O_3 , Dy_2O_3 , CeO_2 , Eu_2O_3 , Pr_2O_3 , Nd_2O_3 , Sm_2O_3 , Gd_2O_3 , Ho_2O_3 , Er_2O_3 , Tm_2O_3 , Yb_2O_3 , procente molare și prin procedeul de obținere a acestui nou tip de sticle, prin metoda de preparare pe cale umedă a amestecului de materii prime, urmată de pretopire, topire, afinare, condiționare, turnare, recoacere, fasonare a sticlei obținute.

Operațiile din cadrul procedeului de preparare a amestecului de materii prime pe cale umedă, utilizat pentru obținerea sticlelor boro-fosfatice, conform invenției, sunt următoarele:

- dozarea gravimetrică și volumetrică a materiilor prime;
- introducerea materiilor prime în vasul de omogenizare în ordinea prestabilită;
- omogenizarea la rece a materiilor prime, în nișă, cu omogenizator mecanic;
- uscare parțială amestec de materii prime, cu eliminarea parțială a apei (în creuzete de cuarț prevăzute cu agitator electric cu ax flexibil, pe plita electrică) cu amestecare continuă, până la temperaturi de 120...150°C;
- turnarea amestecului, când încă este fluid, în creuzetul de topire.

Etapă de pretopire se execută între 150°C și 700...900°C, cu creștere lentă de temperatură, pentru eliminarea gazelor din amestecul de materii prime și rezultate în urma reacțiilor chimice fără a se pierde amestecul de materii prime.

Etapă de topire, la temperaturi de 950...1300°C cuprinde următoarele operații tehnologice:

- topirea amestecului de materii prime;
- afinarea topiturii;
- omogenizarea topiturii;
- condiționarea topiturii;
- scăderea temperaturii până la temperatura de turnare.

RO 132655 B1

1 Fasonarea sticlei se execută prin turnarea topiturii vitroase condiționate în matrițe de
grafit spectral pur, preîncălzite în prealabil în cuptorul de recoacere, la temperatura de
3 recoacere, specifică fiecărei compoziții de sticlă. Matrițele conțin cuiburi paralelipipedice cu
dimensiuni de 50 x 50 x 10 mm, în care se toarnă topitura.

5 Recoacerea se realizează în cuptoare electrice pentru tehnica dentară, prevăzute cu
rezistențe de kanthal (sârmă de SiC), iar prelucrarea probelor pentru determinarea proprie-
7 tăților fizico-chimice se execută prin debitarea cu disc diamantat, cu diametru 100 mm.
Probele debitate la dimensiunile impuse sunt supuse operațiilor de șlefuire și lustruire
9 (polisare).

11 Sticlele boro-fosfatice conținând oxid de litiu, oxid de aluminiu și oxid de zinc, precum
și dopanți oxizi ai elementelor tranziționale, post-tranziționale și pământuri rare prezintă
13 avantajele unor temperaturi de topire mai scăzute și ale unor proprietăți magneto-optice mai
ridicate decât sticlele silicatică cu proprietăți magneto-optice, iar față de sticlele fosfatice
15 prezintă avantajele unei stabilități chimice și unor proprietăți mecanice mai bune, în condițiile
unor proprietăți magneto-optice similare sau mai ridicate. Noutatea invenției constă în faptul
17 că au fost obținute noi materiale vitroase cu utilizări magneto-optice, îmbinând proprietățile
sticlelor fosfatice cu avantajele și noutatea introducerii de B_2O_3 și ZnO. Deoarece aplicațiile
19 sticlelor fosfatice sunt diminuate datorită stabilității chimice reduse, prin adăugarea de ioni
trivalenti, ca substituție a ionilor alcalini, a fost îmbunătățită rezistența chimică și mecanică.
21 Stabilizarea sticlelor fosfatice a fost realizată cu B_2O_3 combinat cu ZnO sau/și PbO.
Dopanții, oxizi ai metalelor tranziționale, post-tranziționale și pământuri rare, asigură
23 proprietățile magneto-optice ridicate ale acestor sticle, care prezintă avantajele îmbinării
acestor proprietăți cu stabilitatea chimică și mecanică ridicată.

25 Sticlele boro-fosfatice de volum, conținând oxid de litiu, oxid de aluminiu și oxid de
zinc, dopate cu unul sau perechi de oxizi ai metalelor tranziționale și post-tranziționale, sau
cu unul sau perechi de oxizi de pământuri rare, au următoarele caracteristici îmbunătățite:
27 i) Omogenitate înaltă, în tot volumul sticlei; ii) Lipsa defectelor de tip incluziuni sau pietre; iii)
Număr redus de incluziuni gazoase și dimensiuni foarte mici ale acestora; iv) Lipsa defectelor
29 de tip striuri, ațe, vine; v) Lipsa tensiunilor datorate gradientilor termici; vi) Transmisie optică
în vizibil (funcție de utilizare și în UV apropiat sau IR apropiat) ridicată, de peste 80% în tot
31 domeniul util; vii) rezistență chimică, mecanică și termică ridicată; viii) Efect magneto-optic,
de rotire a planului luminii polarizate, comparabil cu nivelul mondial.

33 Prezentarea figurilor:

35 - fig. 1, flux tehnologic conform procedurii propus în invenție, cuprinzând operațiile
tehnologice principale;

37 - fig. 2, program de pretopire-topire-afinare-omogenizare-condiționare conform
invenției, cuprinzând temperaturile, durată, regimul de amestecare, pentru sticla BPM2;

39 - fig. 3, program de recoacere pentru sticla BPM2 dopată conform procedurii propus
în invenție, cuprinzând temperaturile și duratele etapelor procesului de recoacere a plăcii de
sticlă turnată;

41 - fig. 4, transmisia optică a uneia dintre sticlele boro-fosfatice dopate conform
invenției, sticla cod BPM2;

43 Se prezintă în continuare cel puțin un mod de realizare a invenției:

Exemplul 1

45 Compoziția oxidică molară și gravimetrică pentru exemplul 1 este cea din tabelul 1,
pentru sticla cod BPM2, dopată cu ioni de Bi și Pb.

RO 132655 B1

Compoziția oxidică molară și gravimetrică pentru sticla boro-fosfatică dopată cod BPM2

Tabelul 1

Sticla	Oxid	B ₂ O ₃	P ₂ O ₅	Li ₂ O	Al ₂ O ₃	ZnO	Bi ₂ O ₃	PbO	Total
BPM2	% molare	20	50	10	9	5	3	3	100
BPM2	% gravimetrică	11,43	58,27	2,45	7,53	3,34	11,48	5,50	100

Materiile prime utilizate sunt de puritate analitică: carbonat de litiu, Li₂CO₃, oxid de aluminiu, Al₂O₃, oxid de zinc ZnO, acid fosforic, H₃PO₄, oxid de plumb, PbO, oxid de bismut, Bi₂O₃.

Fluxul tehnologic pentru procedeul de obținere a sticlei boro-fosfatice dopate, conform invenției este cel prezentat în fig. 1.

Compoziția amestecului de materii prime pentru obținerea a 100 g sticla boro-fosfatică dopată cod BPM2 este cea din tabelul 2.

Compoziția de materii prime pentru 100 g sticlă, pentru sticla boro-fosfatică dopată cod BPM2

Tabelul 2

Sticla	Materie primă	B ₂ O ₃	H ₃ PO ₄	Li ₂ CO ₃	Al ₂ O ₃	ZnO	Bi ₂ O ₃	PbO
BPM2	g	8,57	75,43	5,24	5,65	2,51	8,61	4,12

Materiile prime utilizate pentru introducerea oxizilor din tabelele 1 și 2 în topitura de sticlă sunt:

- acid fosforic, H₃PO₄ p.a., pentru introducerea oxidului de fosfor;
- carbonat de litiu, Li₂CO₃, p.a., pentru introducerea oxidului de litiu;
- oxid de aluminiu, Al₂O₃, de puritate p.a., pentru introducerea oxidului de aluminiu;
- oxid de zinc, ZnO, p.a., pentru introducerea oxidului de zinc;
- oxid de bismut III, Bi₂O₃, p.a., pentru introducerea oxidului de bismut;
- oxid de plumb II, litargă, PbO, p.a., pentru introducerea oxidului de plumb.

Pentru calculul compoziției amestecului de materii prime se ține cont de procentul de volatilizare a oxidului de fosfor, de 25% și a oxidului de litiu, de 15%.

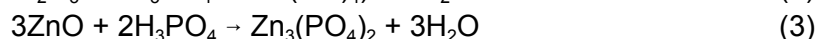
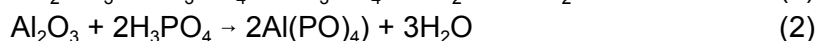
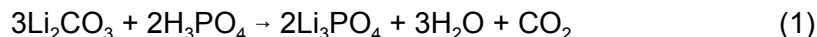
Dozarea materiilor prime se efectuează cu ajutorul balanței tehnice cu precizie de ± 1 g, pentru materiile prime principale și a balanței analitice cu precizie de ± 10⁻⁵ g în cazul dopanților.

Pentru dozarea acidului fosforic se utilizează pipete gradate cu precizia de ± 0,1 mL.

Operațiile tehnologice din cadrul procedeului de preparare a amestecului de materii prime pe cale umedă, utilizat pentru obținerea sticlelor BPM2, sunt următoarele: dozarea gravimetrică și volumetrică a materiilor prime; introducerea materiilor prime în vasul de omogenizare în ordinea prestabilită; omogenizarea la rece a materiilor prime, în nișă, cu omogenizator mecanic, timp de 15 min; uscare parțială amestec de materii prime, cu eliminarea parțială a apei (în creuzete de cuarț prevăzute cu agitator electric cu ax flexibil, pe plita electrică) cu amestecare continuă, până la temperatura de 150°C; turnarea amestecului, când încă este fluid, în creuzetul de topire, din alumină.

RO 132655 B1

1 Reacțiile chimice importante care au loc în timpul pregătirii amestecului de materii
prime sunt:

7 Acest procedeu, de obținere pe cale umedă a amestecului de materii prime pentru
obținerea sticlei BPM2 oferă avantajele unei omogenizări bune a materiilor prime în faza de
preparare a amestecului de materii prime și de asemenea asigură inițierea formării fosfaților
9 din faza de omogenizare a materiilor prime și a metafosfaților din faza de tratament termic
de pretopire. Acest procedeu conduce la durate ale proceselor de topire, afinare și condițio-
11 nare mai mici și ajută la obținerea unei omogenități optice și magnetice ridicate pentru
sticlele fosfatice realizate.

13 Tratamentul termic preliminar, de pretopire - condiționare termică a amestecului de
materii prime se realizează într-un cuptor electric cu bare de silită (SiC), amestecul de materii
15 prime fiind deja introdus în creuzetul de alumină în care are loc topirea. Caracteristicile
cuptorului sunt: temperatura maximă de lucru: 1400°C; elemente de încălzire: bare de silită;
17 dimensiuni incintă de lucru: 400 x 300 x 200 mm; control automat al temperaturii în cuptor.
Programul de tratament termic pentru sticla BPM2 este prezentat, împreună cu programul
19 de topire, în fig. 2 și tabelul 3.

21 Topirea are loc în cuptorul de topire prevăzut cu elemente de încălzire din
superkanthal (MoSi₂), cu următoarele caracteristici: temperatura maximă de lucru: 1600°C;
23 elemente de încălzire: elemente de superkanthal; dimensiuni incintă de lucru: 280 x 150 x
150 mm; control automat al temperaturii în cuptor. Programul de topire al sticlei BPM2 este
prezentat, împreună cu programul de tratament termic preliminar, în fig. 2 și tabelul 3.

25 Etapa de topire cuprinde următoarele operații tehnologice: topirea amestecului de
materii prime; afinarea topiturii; omogenizarea topiturii; condiționarea topiturii; scăderea
27 temperaturii până la temperatura de turnare.

29 *Programul de pretopire - topire - omogenizare mecanică pentru sticla BPM2*

31 *Tabelul 3*

Timp [h]	Temperatura [°C]	Viteza agitare [rot/min]
0	20	
0,5	70	
1	120	
1,5	170	
2	200	
2,25	200	
2,5	220	
2,75	240	
5	260	
3,25	260	
3.5	280	

Tabelul 3 (continuare)

Timp [h]	Temperatura [°C]	Viteza agitare [rot/min]
3,75	295	
4	310	
4,25	310	
4,5	310	
4,75	310	
5	310	
5,25	330	
5,5	350	
5,75	375	
6	400	
6,5	450	
7	525	
7,5	600	
8	700	
9	1000	
10	1250	
10,5	1250	200
11	1250	200
12	1250	200
12,5	1200	150
13	1200	150
13,5	1200	-

Pentru omogenizarea topiturii de sticlă se utilizează un agitator acționat mecanic, prevăzut cu un corp de agitare din alumina sinterizată de puritate înaltă, peste 99%. Programele de omogenizare se stabilesc în funcție de vâscozitatea topiturii, în acest exemplu vitezele de rotație fiind de 200 și 150 rot/min.

Fasonarea sticlei BPM2 se execută prin turnarea topiturii vitroase condiționate în matrițe de grafit spectral pur, preîncălzite în prealabil în cuptorul de recoacere, la temperatura de recoacere, specifică fiecărei compoziții de sticlă, în exemplul acesta, pentru sticla BPM2, fiind de 500°C. Matrițele conțin cuiburi paralelipipedice cu dimensiuni de 50 x 50 x 10 mm, în care se toarnă topitura. Turnarea se efectuează cu viteză, în porțiunea din matriță apropiată direcției de turnare, până la apariția sticlei mai vâscoase de la fundul creuzetului, când se oprește turnarea și se reintroduce creuzetul în cuptor, unde se răcește împreună cu acesta, cu viteze de circa 200°C/h.

Operația de recoacere are drept scop eliminarea tensiunilor datorate gradientilor termici apăruiți în cursul proceselor de turnare și de răcire a sticlei turnate în matriță. Recoacerea se realizează într-un cuptor electric prevăzut cu rezistențe de kanthal (sârmă de SiC), cu următoarele caracteristici: temperatura maximă de lucru: 1300°C; elemente de încălzire: rezistențe din sârmă de kanthal; dimensiuni incintă: 300 x 250 x 150 mm; control automat al temperaturii în cuptor.

RO 132655 B1

1 Programul de recoacere realizat pentru sticla BPM2, în conformitate cu datele privind
2 temperaturile caracteristice și coeficientul de dilatare termică al acesteia, este prezentat în
3 fig. 3.

4 Prelucrarea probelor pentru determinarea proprietăților fizico-chimice se execută prin
5 debitarea cu disc diamantat, cu diametru 100 mm, la dimensiunile impuse de metodele de
6 analize fizico-chimice și de posibilele utilizări ulterioare.

7 Probele debitate la dimensiunile impuse sunt supuse operațiilor de șlefuire și lustruire
(polisare). Acestea se execută pe mașini de șlefuire, pe discuri metalice acoperite cu pâslă,
8 utilizându-se drept agent de șlefuire suspensii de carbură de siliciu de trei granulații din ce
9 în ce mai fine, 250, 400 și 600 mesh și în final cu ajutorul suspensiilor de oxid de ceriu, de
10 granulație minimum 800 mesh, utilizate drept agenți de polisare.

11 Transmisia optică pentru sticla BPM2 este prezentată în fig. 4.

13 Exemplul 2

14 Procedeu este similar celui de la exemplul 1, cu deosebirile următoare:

15 Compoziția sticlei boro-fosfatice din exemplul 2, dopată cu oxid de disprosiu, Dy_2O_3
16 și oxid de terbiu, Tb_2O_3 este cea prezentată în tabelul 4.

17 *Compoziția oxidică molară și gravimetrică pentru sticla*
18 *boro-fosfatică dopată cod BPM6*

Tabelul 4

Sticla	Oxid	B_2O_3	P_2O_5	Li_2O	Al_2O_3	ZnO	Dy_2O_3	Tb_2O_3	Total
BPM6	% molare	20	50	10	9	5	3	3	100
BPM6	% gravi- metrică	11,29	57,57	2,42	7,44	3,30	9,08	0,90	100

21 Materiile prime pentru introducerea oxizilor de disprosiu și terbiu sunt oxid de
22 disprosiu, Dy_2O_3 și oxid de terbiu, Tb_2O_3 de puritate analitică. Programele de pretopire sunt
23 efectuate cu un palier intermediar la 300°C. Temperatura de topire este crescută cu 50°C,
24 la 1300°C. Turația agitatorului refractar este mai mare, de 250 și respectiv 200 rpm și acesta
25 este poziționat mai aproape de fundul creuzetului. Pentru sticla BPM6, programul de topire -
26 condiționare - omogenizare este cel prezentat în tabelul 5.

27 *Programul de pretopire - topire - omogenizare mecanică pentru sticla BPM6*

Tabelul 5

Timp [h]	Temperatura [°C]	Viteza [rot/min] agitare
0	20	
0,5	70	
1	120	
1,5	170	
2	1220	

RO 132655 B1

Tabelul 5 (continuare)

Timp [h]	Temperatura [°C]	Viteza [rot/min] agitare
2,25	240	
2,5	260	
2,75	280	
3	300	
3,25	300	
3,5	300	
3,75	300	
4	300	
4,25	320	
4,5	340	
4,75	360	
5	380	
5,25	400	
5,5	425	
5,75	450	
6	475	
6,5	550	
7	700	
7,5	850	
8	1000	
9	1300	
9,5	1300	240
10	1300	240
11	1300	240
11,5	1200	200
12	1200	200

Programul de recoacere pentru sticla BPM6 este similar cu cel pentru sticla BPM2 din exemplul 1, temperatura de recoacere fiind însă de 480°C.

Exemplul 3

Procedeeul este similar celui de la exemplul 1, cu deosebirile următoare:

Compoziția sticlei boro-fosfatice din exemplul 3, dopată cu oxid de plumb PbO și oxid de bismut, Bi₂O₃ este cea prezentată în tabelul 6.

RO 132655 B1

Compoziția oxidică molară și gravimetrică pentru sticla boro-fosfatică dopată cod BPM8

Tabelul 6

Sticla	Oxid	B ₂ O ₃	P ₂ O ₅	Li ₂ O	Al ₂ O ₃	ZnO	Bi ₂ O ₃	PbO	Total
BPM8	% molare	5	14	2	2	2	15	60	100
BPM8	% gravimetrice								100

Programele de pretopire sunt efectuate cu viteză mai mică și paliere intermediare pentru temperaturile de 175°C și 275°C. Temperatura de topire este scăzută cu 250°C, la 1000°C. Turația agitatorului refractar este de 175 și 125 rpm și acesta este poziționat mai sus față de fundul creuzetului. Pentru sticla BPM8, programul de topire - condiționare - omogenizare este cel prezentat în tabelul 7.

Programul de pretopire - topire - omogenizare mecanică pentru sticla BPM8

Tabelul 7

Timp [h]	Temperatura [°C]	Viteza agitare [rot/min]
0	20	
0,5	70	
1	120	
1,5	175	
2	1751	
2,25	175	
2,5	175	
2,75	200	
3	220	
3,25	240	
3,5	260	
3,75	275	
4	275	
4,25	275	
4,5	275	
4,75	275	
5	275	
5,25	300	
5,5	325	
5,75	350	

Tabelul 7 (continuare)

Timp [h]	Temperatura [°C]	Viteza agitare [rot/min]
6	375	
6,5	425	
7	500	
7,5	600	
8	700	
9	1000	
10	1000	175
10,5	1000	175
11	1000	175
12	975	125
12,5	950	125
13	950	125
13,5	950	125
14	950	-

Programul de recoacere pentru sticla BPM8 este similar cu cel din exemplul 1, dar temperatura de recoacere este de 400°C.

Indicarea modului în care invenția este susceptibilă a fi aplicată industrial. Invenția poate fi aplicată industrial la obținerea sticlelor pentru rotatori Faraday sau senzori magneto-optici de calitate înaltă, precum și la orice aplicații care necesită materiale cu proprietăți magneto-optice, produsul conform invenției fiind obținut cu un consum energetic și preț redus, precum și rezistență mecanică, termică și chimică îmbunătățită față de sticlele fosfatice clasice.

RO 132655 B1

Revendicări

1

3

1. Sticle boro-fosfatice cu conținut de oxid de litiu, oxid de aluminiu și oxid de zinc, dopate cu pământuri rare, metale tranzitionale și post-tranzitionale, **caracterizate prin aceea**

5 **că**, constau dintr-un amestec de 5...20% B_2O_3 și 14...75 % P_2O_5 , precum și modificatori de

7 rețea vitroasă 2...15% Li_2O , stabilizatori chimici, termici și mecanici 2...20% Al_2O_3 și 2...20%

9 ZnO , 3...75% oxizi ai metalelor tranzitionale: CoO , FeO , Fe_2O_3 , Fe_3O_4 , V_2O_3 , ZrO_2 , Nb_2O_3 ,
 MoO_2 , WO_3 , oxizi ai metalelor tranzitionale: Sn_2O_3 , Sb_2O_3 , PbO , Bi_2O_3 , și oxizi ai pământurilor

11 rare Tb_2O_3 , Dy_2O_3 , CeO_2 , Eu_2O_3 , Pr_2O_3 , Nd_2O_3 , Sm_2O_3 , Gd_2O_3 , Ho_2O_3 , Er_2O_3 , Tm_2O_3 și Yb_2O_3 ,
procente molare.

11

13

15

17

19

21

23

2. Procedeu de obținere a sticlelor boro-fosfatice conform revendicării 1, **caracterizat**

13 **prin aceea că**, are următoarele etape: prepararea pe cale umedă a amestecului de materii

15 prime, dozarea gravimetrică și volumetrică a materiilor prime, introducerea materiilor prime

17 în vasul de omogenizare în ordinea prestabilită, omogenizarea la rece a materiilor prime, prin

19 omogenizare mecanică, uscare parțială cu eliminarea parțială a apei sub agitare și cu

21 amestecare continuă, până la temperaturi de 120...150°C, turnarea amestecului când încă

23 este fluid, în creuzetul de topire, pretopirea la temperaturi între 150...900°C cu creștere lentă

controlată de temperatură, topirea, la temperaturi de 950...1300°C, topirea amestecului de

materii prime, afinarea topiturii, omogenizarea topiturii, condiționarea topiturii, și apoi

fasonarea sticlei prin turnarea topiturii vitroase condiționate în matrițe de grafit spectral pur,

preîncălzite în prealabil în cuptorul de recoacere, la temperatura de recoacere, debitarea cu

disc diamantat, șlefuirea și polisarea cu carbură de siliciu de 250, 400 și 600 mesh și în final

cu ajutorul suspensiilor de oxid de ceriu, de granulație minim 800 mesh.

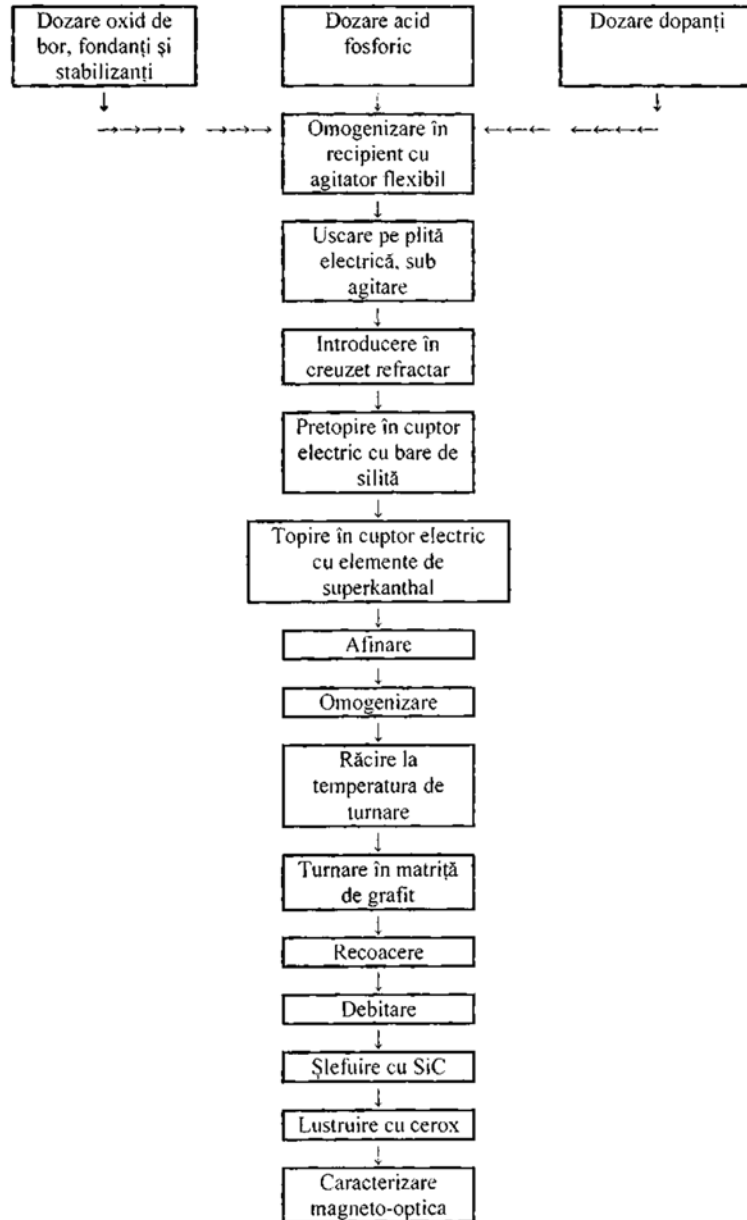

Fig. 1

(51) Int.Cl.

C03C 3/14 (2006.01);

C03C 3/15 (2006.01)

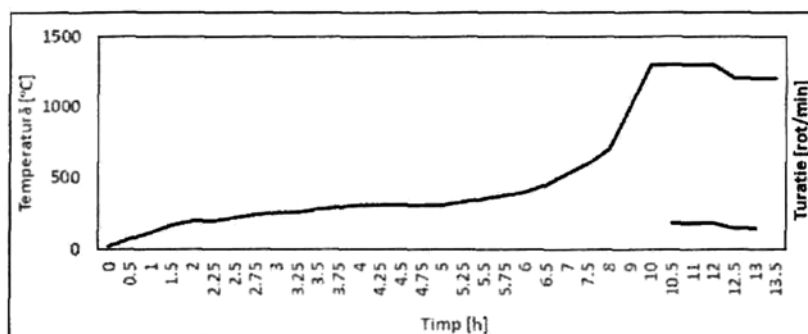

Fig. 2

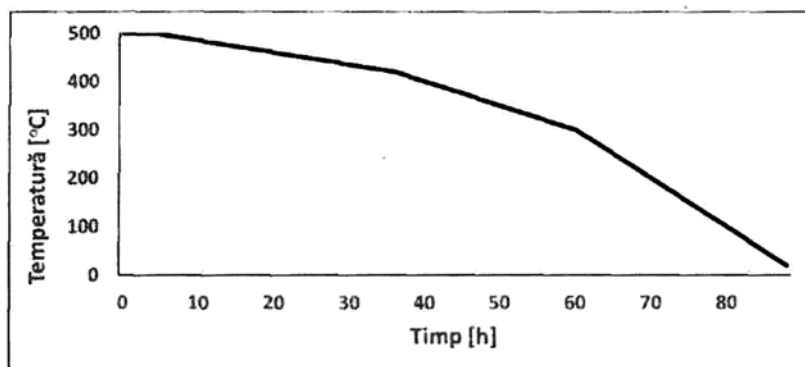

Fig. 3

(51) Int.Cl.

C03C 3/14 (2006.01);

C03C 3/15 (2006.01)

1

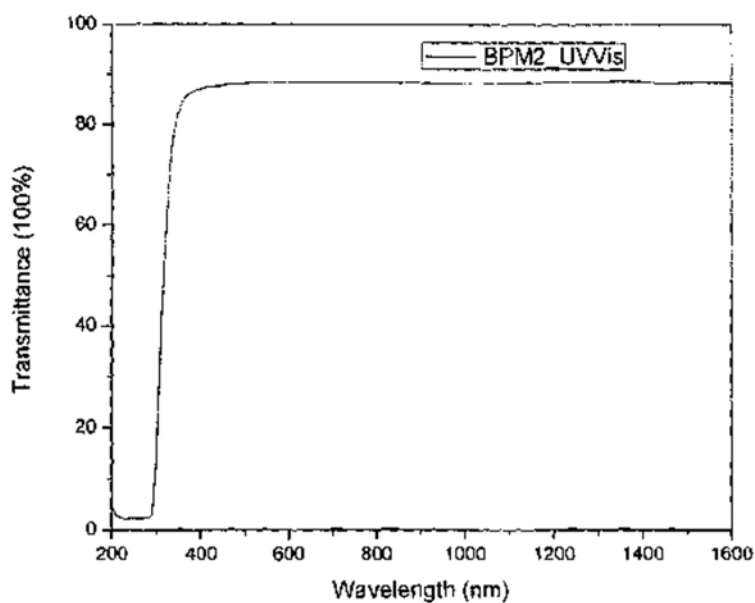

Fig. 4

Editare și tehnoredactare computerizată - OSIM
Tipărit la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci
sub comanda nr. 364/2021